ÅLANDS
KOMMUNFÖRBUND

Balansbok 2020

Ålands
Kommunförbund

Innehåll

1.1 Viktiga händelser i verksamheten och ekonomin ... 3
1.1.1. Förbundsdirektörens översikt ... 3
1.1.2. Kommunförbundets förvaltning och förändringarna i den ... 6
1.1.3. Den allmänna ekonomiska utvecklingen och utvecklingen inom kommunförbundets område ... 15
1.1.4. Kommunförbundets personal ... 24
1.1.5. Bedömning av de viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna samt andra faktorer som inverkar på verksamhetens utveckling ... 25
1.1.6. Miljöfaktorer ... 25
1.1.7. Redogörelse för hur kommunförbundets interna kontroll har ordnats ... 25
1.1.8. *Räkenskapsperiodens resultat och finansieringen av verksamheten* ... 26
1.2 Den finansiella ställningen och förändringar i den ... 28
1.3 De viktigaste noterna ... 29
1.4 Behandling av räkenskapsperiodens resultat och åtgärder för att balansera ekonomin ... 30
2 Budgetutfallet ... 31

Verksamhetsberättelse

1.1 Viktiga händelser i verksamheten och ekonomin

1.1.1. Förbundsdirektörens översikt

Covid-19 pandemin
Kommunernas verksamhet, liksom hela övriga samhället, präglades i stor utsträckning av olika begränsningar och åtgärder med anledning av Covid-19 pandemin. Från 14.3.2020 genomfördes olika åtgärder ämnade att begränsa smittspridningen.

Riksregeringen utfärdade 16.3.2020 en förordning enligt vilken delar av beredskapslagen togs i bruk, vilket hade stora konsekvenser inte minst för Landskapet Ålands självstyrelse i praktiken.

Spridningen av viruset mattades av under sommaren för att igen tillta under november – december. Under 2021 har spridningen av muterade virusvarianter accelererat och under slutet av februari och början av mars 2021 rapporterade de hittills högsta antalet smittade per dag både på Åland och i riket.

Kommunstrukturreform

Regeringen Thörnroos har i sitt regeringsprogram från december 2019 betonat frivillighet i kommunsammanslagningarna.

Under slutet av 2020 föreslog landskapsregeringen att landskapslagen (2019:28) om en reform av kommunstrukturen på Åland skulle slopas och ändringar föreslogs till kommunstrukturlagen (2019:29) för Åland för att få denna att stämma överens med den kommunstruktur som faktiskt existerar.

Ålands lagting omfattade i januari 2021 ändringarna som i skrivande stund ännu inte trätt i kraft. Om ändringarna stadfästs och träder i kraft innebär detta att kommunerna igen utan styrning från Lagtinget kan förhandla om kommunsammanslagningar i de konstellationer som är möjliga att åstadkomma.

Lagstiftning
Under 2020 har inga omfattande nya lagframställningar behandlats, dels på grund av pandemin men dels också på grund av att landskapsregeringen ännu inte hunnit bereda några mera omfattande lagpaket.

En stor del av energin under 2020 har gått till olika former av förberedelser för **tillämpning** av de förhållandevis omfattande lagändringarna som gäller från 1.1.2021 och den strukturreform i form av Kommunernas socialtjänst Kst som från årsskiftet ansvara för all socialvård om inte är barnomsorg eller äldreomsorg.

Landskapsregeringen har gjort vissa anpassningar av lagstiftningen som följd av den ändrade ansvarsfördelningen som gäller från 2021 bl.a. till landskapsandelssystemet.

Ålands kommunförbund behandlade under 2020 yttranden över fem olika lagframställningar.

Ekonomi

Kommunernas bokslut för 2019 resulterade i ett underskott om 10 me, vilket torde vara det största sammanlagda underskottet som noterats sedan kommunerna började tillämpa den bokföringsmodell som Kommunallagen (ÅFS 1997:73) stadgar om.

Förklaringen till underskottet står att finna i fortsatt kraftigt ökande kostnader för serviceproduktion i kombination med en svag tillväxt av skattebasen.

Under 2019 verkställdes övergången till ett gradvist slutförande av inkomstbeskattningen i kombination med andra ändringar som relaterar till ibruktagandet av ett nytt datasystem för beskattningen. För räkenskapsåret 2019 innebar detta att den skatt som redovisades till kommunerna blev lägre än vad de flesta budgeterat för.

Kommunerna har även under några år varit överoptimistiska i budgeteringen av skatteintäkter, vilket illustreras av att förväntningarna för 2019 var intäkter från förvärvsinkomstskatten om närmare 103 me och ett utfall om knappt 95 me.

Den ekonomiska situationen under 2020 underlättades av de extra landskapsandelar om drygt 5 me som lagtinget beviljade i en tredje tilläggsbudget i juni 2020.

Kommunernas bokslut för 2020 kommer sannolikt att bli bättre än boksluten för 2019, men i synnerhet vissa kommuner kämpar med effekterna av den finansieringsmodell som tillämpas för Kommunernas socialtjänst.

Från och med 1.1.2021 övergick fördelningen av kommunalförbundets kostnader från att baseras på användningen av tjänster till att grunda sig i en fördelning av nettokostnaderna på basen av invånarantal och skattekraft.

Kommunalt samarbete

Utöver de lokalt och regionalt politiskt drivna förändringsprocesserna påverkas åländska kommuner i samma utsträckning som alla andra offentliga aktörer av de övergripande förändringsprogram som pågår i riket och på EU-nivå.

Arbetet med förberedelser inför användning av uppgifter från inkomstregistret var resurskrävande under hösten 2020, mest på grund av kommunikationsproblem och problem att förhålla sig till de fullmakter som för åländska kommuner utfärdats genom landskapslagstiftning. Staten sätt att hantera administrationen av inkomstregistret under Skatteförvaltningen försvårade kontakterna.

Den riksomfattande e-tjänstportalen suomi.fi fick under 2020 en annan och mera avgörande roll för kommunerna i och med att KATSO-koderna som hittills använts som identifieringsverktyg i e-tjänster upphörde att gälla under 2020 och skulle ersättas av suomi.fi-fullmakter. De problem som åländska kommuner haft med att få systemet på plats liknar de problem som upplevts med Inkomstregistret.

Utöver språkproblem inom staten så präglas hanteringen av överdrivna krav på verifieringar.

Den för 20 kommuner och kommunalförbund gemensamma upphandlingen av nytt ekonomisystem slutfördes under 2020 och åländska Consilia kommer att leverera ekonomisystem till de organisationer som väljer att avropa systemet. Implementeringen av det nya ekonomisystemet kommer att kräva fortsatt samarbete mellan kommunerna under 2021

Samverkansavtal
Ålands kommunförbund har aktivt medverkat till att samverkansavtal i enlighet med Socialvårdslagen 69 § tagits fram. Åkf ingick tillsammans med Kommunernas socialtjänst och Mariehamns stad en avsiktsförklaring kring samverkansavtal 28.2.2020. På grund av pandemin och vissa problem att rekrytera projektledare inleddes arbetet med samverkansavtal först efter sommaren.

Den förordning som närmare reglerar innehållet i samverkansavtalen gavs så sent som i november 2020, och i skrivande stund är arbetet ännu pågående även om de flesta organisationer har godkänt det första samverkansavtalet om hemvård.

Vårdö 8.3.2021

Magnus Sandberg
Förbundsdirektör

1.1.2. Kommunförbundets förvaltning och förändringarna i den

Ålands kommunförbund k.f. är de åländska kommunernas intresseorganisation för intressebevakning och samverkan. Sedan år 2013 är samtliga lands- och skärgårdskommuner medlemmar, men inte Mariehamns stad. Detta innebär att kommunförbundet representerar cirka 60 procent av landskapets befolkning, och 99 procent av landytan. Förbundets uppdrag är att ge kommunerna bättre förutsättningar för lokalt självstyre och samverkan. Ålands kommunförbunds uppgifter, rösträtt och finansiering regleras i kommunallagen och förtydligas i grundavtalet mellan medlemskommunerna.

Enligt grundavtalet ska kommunförbundet, utgående från kommunernas behov:

1) bevaka kommunernas intressen gentemot landskapet,
2) fungera som remissinstans,
3) fungera som samarbetsorgan för kommunerna,
4) utse kommunala avtalsdelegationen samt sköta dess ekonomi och förvaltning,
5) fungera som rådgivande organ inom juridik, ekonomi och arbetsmarknadsfrågor,
6) fungera som samarbetsorgan vid kommunalt samarbete utanför Åland,
7) utveckla den kommunala självstyrelsen inom ramen för Ålands självstyrelse och svenska språk samt
8) ha hand om andra gemensamma ärenden om förbundsstämman så beslutar.

Kommunförbundet kan även ha hand om andra uppgifter som berör endast vissa kommuner.

Förbundets uppdrag förtydligas ytterligare i andra styrdokument, däribland dokumentet ”Framtiden i fokus” som fastställdes våren 2013, och enligt vilket förbundet bland annat ges utökat mandat att föra medlemskommunernas talan i remissförfaranden med mera.
Verksamhet och organisation

Kommunförbundet står fortsättningsvis inför ett antal utmaningar och är ännu i ett utvecklingsskede, med en förändrad struktur och arbetssätt, efter att Mariehamns stad lämnat förbundet. Ett utvecklingsskede som innehåller både möjligheter, utmaningar och olika förväntningar.

Inför 2016 gjordes vissa avgränsningar av principiell karaktär i samband med att budgeten antogs, bl.a. gällande deltagande i olika arbetsgrupper och kommittéer som inte är av strategisk betydelse för kommunerna, och ytterligare utveckling av arbetsmetoder och tillvägagångssätt bör ske.

Målet är att kommunförbundet ska vara en stark intresseorganisation och förhandlingspart, samordnare samt ett service- och kompetenscentrum som bland annat förankrar och ger riktlinjer till kommunerna i förbundet.

De många parallella reformprocesser som initierats under perioden 2015 - 2017 påverkar möjligheterna att förutse vilka Ålands kommunförbunds verksamhetsförutsättningar kommer att vara under de närmaste åren, och osäkerheten har också bidragit till att inga avgörande beslut ännu har fattats kring hur förbundets verksamhet skall utvecklas.

Under 2020 har största delen av Ålands kommunförbunds resurser åtgått till intressebevakning, remisser över lagförslag och till att vara delaktig i de reformprocesser som initierats eller som pågått under året. Kommunala avtalsdelegationens verksamhet har omfattat förhandlingar kring kollektivavtal.

Intressebevakning och utveckling
Kommunförbundets intressebevakning omfattar bevakning av kommunala intressen gentemot framför allt landskapet men även andra aktörer. Perspektivet är kommunövergripande och utgångspunkter är den kommunala självstyrelsen, kommunernas ekonomiska utrymme och den åländska lagstiftningen, samt rollen som arbetsgivarorganisation. I praktiken består intressebevakningen av ett relativt stort antal åtgärder, där det viktiga är att komma tidigt in i beslutsprocessen. En huvudprincip för ansvarsfördelningen mellan kommunerna och förbundet vid intressebevakningen gentemot landskapet är att kommunförbundet koncentrerar sig på kommunövergripande frågor samtidigt som långsiktigheten i arbetet betonas.

Vi deltar fortlöpande i den allmänna kommunala intressebevakningen, bland annat genom att ta initiativ i kommunövergripande frågor, överläggningar med landskapsregeringen, höranden i lagtingets utskott, deltagande i arbetsgrupper och utredningar samt genom att hålla presentationer mm.

Remissinstans
Kommunförbundets roll som remissinstans utgör en viktig del av intressebevakningen och har därmed samma utgångspunkter; den kommunala självstyrelsen, kommunernas ekonomiska utrymme och den åländska lagstiftningen. Ett bra remissvar har ett väl genomtänkt innehåll, bygger på fakta och avges i ett klart och tydligt språkbruk.

Förbundet har under år 2020 behandlat ett antal remissförfrågningar

1. Yttrande över ändring av kommunalskattelagen 12.2.2020

2. Yttrande över ändring av 2 § LF om tillämpning av riksförordningar om socialvård 17.4

3. Yttrande över förslag till ny Offentlighetslagstiftning i Landskapet Åland fst § 20/11.6.2020

4. Yttrande över förslag till ändring av Grundskolelag och LL om Barnomsorg och Grundskola 16.6.2020

5. Yttrande om förslag till slopande av affärstidslagstiftningen 10.8.2020

6. Yttrande om förslag om anpassning av landskapsandelssystemet fst § 30/11.9.2020

Överläggningarna med landskapsregeringen
I flera års tid arbetade kommunförbundet intensivt för att få till stånd ett mer formaliserat samrådsförfarande i samband med överläggningar med landskapsregeringen. År 2013 ingicks slutligen avtal om samrådsförfarande mellan kommunförbundet och landskapsregeringen. Riktlinjerna för förbundets överläggningar med landskapsregeringen fastställdes i handlingsprogram.

Under år 2020 har kommunförbundets samrådsdelegation utgjorts av styrelsens ordförande Håkan Lundberg, viceordförande Gun Holmström samt styrelseledamöterna Dorita Lindholm och Christian Dreyer.

Efter vårstämman 28.5.2020 har kommunförbundets samrådsdelegation bestått av styrelsens ordförande Gun Holmström, viceordförande Sven-Anders Danielsson, styrelseledamöterna Tage Eriksson och Kennet Lundström samt styrelseledamoten Dorita Lindholm som ersättare.

Samråd 2020

27.4.2020
Ärenden:

- Hanteringen av kommunstrukturreformen och kommunernas begäran om formellt besked kring den framtida inriktningen av reformen.
- Kommunernas finansiella situation mot bakgrund av preliminära bokslutsuppgifter för 2019
- Justering av landskapsandelssystemet från 1.1.2021 med anledning av socialvårdslagspaketet och barnomsorgs- och grundskolelag
- Brådskande behov av förordning för barnomsorgs- och grundskolelagen
- Servicekedjorna inom sjuk- och hälsovården, äldreomsorg och samverkansavtal
- Kommunernas IT-utveckling och behovet av inriktningsbeslut i frågor som lyder under Landskapets behörighet
- Tillämpningen av renhållningslagen och -förordningen
- Arbetet med tilläggsbudget 3/2020 i Landskapet
- Eventuellt gemensamt resursregister för Covid-19 situationen

12.6.2020
Ärenden:

- Ändringar av landskapsandelssystemet
- Kommunstrukturlagstiftningen och principer för samgångsstöd
- Räddningssamarbetet med anledning av uppsägningar av avtal från 1.1.2021
- Ändringar till grundskolelagen för att möjliggöra distansundervisning vid behov
- Behovet av stimulans- och sysselsättande åtgärder med anledning av arbetslöshetsgraden

18.9.2020
Ärenden:

- Lagförslag om anpassning av landskapsandelssystem till ny lagstiftning
- Prisindex för kommunal basservice, utvecklingen av indexet jämfört med utvecklingen av kommunernas produktionskostnader
- Budget 2021
- Sote-reformen i riket
- Arkiveringen ånyo
- Koordinering av resurser för främjandet av hälsa bland barn och unga

7.10.2020
Ärenden:

- Konjunkturöversikt, presentation av ÅSUB
- Budget för landskapet Åland 2021
- Fråga om G1 som reservkraft
- Kriskommunsstatus och hanteringen av kommuner i ekonomisk kris

11.12.2020
Ärenden:

- Det allmänna ekonomiska läget i kommunerna inför 2021
- Följderna av Kst:s kostnadsfördelning för kommunernas ekonomiska bärkraft på kort och lång sikt
- Kommunernas roll i den övergripande markplaneringen i förhållandet till Landskapets ansvarsområde inom markanvändning och planering
- Statliga ersättningar för direkta kostnader för Covid-19
- Integrationslagen och samarbetet med kommunerna
- Komplettering till ändring av kommunstrukturlagen

Kommunala finansieringsprincipen
Den kommunala finansieringsprincipen är en i internationella fördrag bindande princip för de ekonomiska relationerna mellan landskapet och kommunerna, och en avgörande förutsättning för den kommunala välfärden på lång sikt. Den innebär att landskapet inte ska påföra åtaganden eller höja ambitionsnivån i kommunal verksamhet utan full finansiering. På samma sätt ska det vara kostnadsneutralitet när landskapet tar bort ansvaret för vissa uppgifter från kommunerna. Den här principen återfinns i europeiska stadgan om lokal självstyrelse (1992), och hänvisas ofta till i grundlagsutskottets utlåtanden rörande relationerna mellan statsmakten och de finländska kommunerna. Så sent som våren 2013 skrevs finansieringsprincipen i sin helhet även in i samrådsavtalet mellan landskapsregeringen och kommunförbundet.

Upplevelsen är dock fortsättningsvis att principen regelmässigt frångås i de lagframställningar som görs och i förändringar i transaktionsflödena i övrigt.

Rådgivningen
Syftet med rådgivningen är dels att bättre ta tillvara den kunskap som finns, dels att höja den grundläggande kompetensen bland de kommunalt anställda. Under 2020 gav vi konkret expertstöd inom allmän kommunal juridik och ekonomi, kollektivavtal och socialvård, men den smala organisationen begränsar verksamheten. I rådgivningsfrågor har Ålands kommunförbund och KAD även visst samarbete och dialog med Finlands kommunförbund respektive Kommunarbetsgivarna i Finland.

Ålands kommunförbund medverkade under 2020 till att inleda arbetet med att ingå samverkansavtal mellan ÅHS, Kst och kommunerna.

Ålands kommunförbund har under året aktivt verkat för genomförandet av inkomstregistret genom att bevaka kommunernas intressen och rätt att få ut uppgifter från inkomstregistret för att fastställa lagstadgade avgifter som är inkomstprövade

Åkf har under året strävat till att utreda grunderna för fördelningen av samfundsskatt som härrör från flerkommunssamfund och koncerner och medverkat i en arbetsgrupp som under året avlämnade en slutrapport kring detta till Ålands Landskapsregering

Åkf har under 2020 aktivt medverkat till upphandlingen av ett för 20 kommuner och kommunalförbund gemensamt ekonomisystem

Digitalisering av tjänster, e-tjänster och arkiveringsproblematiken

Ålands kommunförbund har under flera års tid, vid upprepade tillfällen, påtalat de problem som kommunerna upplever i relation till Ålands Landskapsarkiv och hanteringen av de kommunala arkivplanerna.

Utdrag ut protokoll från samråd 12.9.2020 när ärendet lyftes.

Enligt arkivlagen för landskapet skall en arkivplan enligt 6 § tillställas Ålands Landskapsarkiv för fastställelse. Kommunernas och kommunalförbundens skyldighet att arkivera handlingar regleras skilt i 7 § samma lag

Det som arkiveras är handlingar enligt definitionen i 4 § 2.mom

Arkivlagen är till denna del både tydlig och tillräcklig.

Den praktiska tillämpningen av lagen från Ålands Landskapsarkivs sida lämnar däremot mycket övrigt att önska.

De kommuner som på senare år har genomgått arbetet med att revidera de kommunala arkivplanerna har stött förhinder i form av olika uttolkningar kring vilka handlingar som skall förvaras varaktigt, och kring hur arkiveringen skall ske (i vilken form, fysiskt på papper eller elektroniskt).

Ålands landskapsarkivs uttolkning av skrivningarna i arkivlagens 9 § är strikt och har lett till långdragna diskussioner.

Som exempel på detaljfrågor som fördröjt och försvårat processerna med kommunala arkivplaner kan nämnas Landskapsarkivets egen uttolkning av att uppgifter från **inköps- och försäljningsreskontra (eg. inkommande och avgående fakturor)** skall bevaras varaktigt.

Handlingarna har en stor volym när de är utskrivna på papper, tar upp mycket plats i arkiven, och deras betydelse i det större perspektivet är begränsad, samtidigt som alla väsentliga uppgifter finns i huvudbokföringen i kommunen, som skall sparas varaktigt.

Bokföringslagen ställer krav på att dylika handlingar skall sparas högst under 10 års tid.

På grund av att kommunerna känner till att det är svårt att få arkivplanerna fastställda (på grund av olika perspektiv på ämnet) så drar sig också kommunerna för att göra nödvändiga förändringar till arkiveringen.

En annan aspekt av hur arkivlagen tillämpas är att det finns hinder för att gå över till allt igenom digital hantering av handlingar, igen på grund av Landskapsarkivets egen uttolkning av uttolkningen av 9 § arkivlagen och på grund av att det saknas en elektronisk arkiveringsstandard som skulle var antagen av Ålands Landskapsregering och som t.ex. kunde anges som krav i upphandlingar av elektroniska system vad gäller hur uppgifter lagras.

Alla dessa frågor är påtalade hos Ålands landskapsarkiv och hos Ålands landskapsregering under förhållandevis lång tid tillbaka.

Ålands kommunförbund påtalar ånyo de problem som kommunerna upplever i anslutning till Arkivplanerna och fastställelsen av dessa samt behovet av att formalisera och acceptera elektronisk arkivering inom offentlig sektor

Ansvarig minister informerade att arbetet pågår och att besked om arkiveringsstandaren kommer att ges under detta år för att presenteras senast i början av 2021.

Trots de löften som gavs har ännu inga åtgärder vidtagits från Ålands Landskapsregerings sida. Frågan lyfts igen vid samråd 19.2.2021, och nya löften om åtgärder gavs.

Frustrationen i kommunerna över bristen på framsteg är stor, och t.ex. i den upphandling av ekonomisystem som verkställdes under 2020 var kravställningen av arkiveringen av bokföringsmaterial ett problem eftersom Landskapsarkivet ställer krav på längre förvaringstider än vad bokföringslagen stadgar om.

Ytterligare kan man i upphandlingar inte hänvisa till någon elektronisk arkiveringsstandard, trots att sådana existerar, vilket potentiellt kan leda till kostnader för att konvertera material till en framtida arkivstandard.

Övrig verksamhet
Under 2020 har Ålands kommunförbund ingått samarbetsavtal med Finlands kommunförbund i enlighet med beslut från Höststämman 2019 i Föglö.

I enlighet med samarbetsavtalet har en verksamhetsplan för 2021 ingåtts mellan förbundsledningen och VD samt svenska direktören vid FKF.

Ålands kommunförbund hanterade med stöd av skilt samarbetsavtal handläggningen av **ensamföretagarstöd** för 9 kommuner under perioden maj – september.

För uppgiften anställdes ekonomie magister Tony Asumaa på deltid. Samarbetet syns i bokslutet i form av ökade försäljningsintäkter och ökade personalkostnader. Höststämman behandlade godkände med anledning av samarbetet en smärre budgetändring.

Kostnaderna fördelades mellan kommunerna i relation till behandlade ansökningar.

Kurser och seminarier, info- och diskussionsträffar
Under året har Ålands kommunförbund medverkat till att ett antal informations- och kurstillfällen.

En fortgående dialog har förts med Finlands kommunförbund kring deras kursutbud, och Ålands kommunförbund har på olika sätt bistått Finlands kommunförbund för att deras kursutbud skall svara mot de åländska kommunernas efterfrågan, och också bidragit till att marknadsföra de kurstillfällen som hållits på Åland.

Finlands kommunförbund ordnar traditionellt en bokslutsdag i månadsskiftet januari – februari där Ålands kommunförbund medverkade. I slutet av januari höll Finlands kommunförbund i samarbete med Ålands kommunförbund introduktionskurser för nyvalda förtroendevalda i Brändö, Kumlinge och vid två tillfällen i Jomala. Det ena utbildningstillfället streamades även vid Youtube

Under året har FKF i samråd med Ålands kommunförbund hållit en grundkurs i kommunal förvaltning som riktat sig huvudsakligen till kommunala tjänstemän. Utöver detta har kurser för städpersonal hållits, där Åkf bistått med koordinering och marknadsföring.

Offentlig debatt och deltagande i olika medier
Ålands kommunförbund har aktivt tagit del i den offentliga debatten under året.

Målsättningen är att Ålands kommunförbund, när förbundet deltar i den offentliga debatten, skall agera för större saklighet med fokus på faktabaserade inlägg vid väsentliga händelser som påverkar kommunernas verksamhetsförutsättningar.

Under året har Ålands kommunförbund i offentligheten debatterat förhållandet mellan kommunerna och landskapet.

Informationen till medlemskommunerna sköts företrädelsevis via nyhetsbrev som marknadsförs vid förbundets Facebooksida vid behov.

Framtiden
Kommunförbundets framtida verksamhet och inriktning påverkas av vilka beslut som fattas under de närmaste åren som rör finansieringen av kommunernas verksamhet och kommunstrukturen.

Ålands kommunförbund följer utvecklingen och bör ha beredskap att anpassa förbundets verksamhet till eventuella förändringar i kommunstrukturen. Inför 2021 omfattades målsättning om att utreda kommunalt servicebolag för sådana funktioner som inte omfattar myndighetsutövning. Utredningen pågår och skall avrapporteras inom maj 2021.

Ålands kommunförbunds organisationsform och omfattningen på verksamheten medför fortsättningsvis utmaningar med hänsyn till den sårbarhet som finns i och med att verksamheten skall bedrivas med en egentlig anställd vad gäller den allmänna verksamheten och med 60% av heltid som köptjänst för kommunala avtalsdelegationen.

1.1.2.1 Kommunala Avtalsdelegationen

Verksamhetsberättelse för Kommunala avtalsdelegationen 2020

Den kommunala avtalsdelegationen är ett lagstadgat organ för avtalsfrågor inom kommunförbundet. Avtalsdelegationens uppgift är enligt 100 § kommunallagen, att på kommunernas och kommunalförbundens vägnar självständigt förhandla och avtala om anställningsvillkoren för kommunernas och kommunalförbundens tjänstemän och arbetstagare i enlighet med landskapslagen om tjänstekollektivavtal (22/78) och lagen om kommunala arbetskollektivavtal (FFS 670/1970). Avtalsdelegationen kan även ge rekommendationer i allmänna anställningsfrågor och har hand om rådgivning och service till kommunerna och kommunalförbunden i arbetsmarknadsfrågor.

Ålands kommunförbund har skrivit avtal med Jomala kommun, som tillhandahåller tjänsten som avtalschef omfattande 60 procent av heltid genom en köptjänst, sedan kommunförbundet upphandlade funktionen år 2013.

Som avtalschef fungerar Jesper Strandvik, som är stationerad på kommunkansliet i Jomala. Under pågående avtalsperiod arbetar avtalschefen kontinuerligt i den Kommunala arbetsmarknadsgruppen. Vidare fungerar avtalschefen som ett stöd för medlemskommunerna vid tolkningen av tjänste- och kollektivavtalen. Förhandlingarna om de nuvarande tjänste- och arbetskollektivavtalen avslutades formellt under oktober månad. Avtalen är i kraft till och med 31.3.2022.

Under årets första sex månader har Johan Ehn varit ordförande och under de sex sista har Christian Nordas varit ordförande. Dan Lindblom har varit viceordförande under hela året. Övriga ordinarie medlemmar i avtalsdelegationen Ulla Andersson, Berit Hampf, Kerstin Lindholm. I samband med Johan Ehns avgång tillträdde Henrik Häggblom som ordinarie medlem.

Avtalsdelegationen sammanträdde fyra gånger under året. Utöver det deltog avtalsdelegationen vid sex avtalstillfällen gällande AKTA, TS och TIM-AKA samt två tillfällen gällande UKTA.

Utöver förhandlingar kring de kommunala kollektivavtalen har verksamheten under 2020 präglats av COVID-19. De kommunala arbetsgivarna på Ålands ställdes inför situationer som inte hade kunnat förutses. Avtalschefen har fungerat som stöd för arbetsgivarna i situationen.

Avtalschefen och ordföranden har också representerat de kommunala arbetsgivarna som sakkunniga vid kommunikation med Ålands lanskapsregering i samband med att COVID-19-krisen uppstod.

I budget fastställde den kommunala avtalsdelegationen målsättningarna som beskrivs nedan. Med anledning av situationen som uppstod under 2020 har det inte varit möjligt att genomföra planerna fullt ut.

Fortsätta ordna kurser i samarbete med Finlandskommunförbund. Men också utreda hur detta kan förbättras. Kursverksamheten under 2020 blev begränsad på grund av det föränderliga, oförutsägbara läget som uppstod i samband med COVID-19s intåg under 2020. Arbetet fortsätter under 2021.

Föra diskussioner med Kommunarbetsgivarna, KA i riket om hur samarbetet kunde förbättras.
Diskussioner planerades, men begränsades av det föränderliga, oförutsägbara läget som uppstod i samband med COVID-19s intåg under 2020. Arbetet fortsätter under 2021.

Tillsammans med Ålands kommunförbund utreda vilka möjligheter det finns att samarbete kring externa tjänster för att bättre möta upp behovet i kommunerna. Diskussioner fördes på tjänstemannanivå, men begränsades av det föränderliga, oförutsägbara läget som uppstod i samband med COVID-19 intåg under 2020.

Utreda viken roll ÅSUB kan ha i förhållande till att samla in bättre förhandlingsunderlag. Kontakt togs under året med ÅSUB. Arbetet fortsätter under 2021.

Utreda möjligheter till ökat samarbete med övriga tjänstemän i form av referensgrupper. Idén har presenterats vid kommundirektörsträff. Arbetet fortsätter under 2021.

Slutligen konstateras att 2020 varit ett år med flertalet utmaningar. Inte minst med tanke på COVID-19 och den prägel pandemin satte på den kommunala arbetsmarknaden. Genom ett pragmatiskt och konstruktivt förhållningssätt från såväl arbetsgivar- som arbetstagarparter har man under 2020 lyckats komma fram till ett förhandlingsresultat som sträcker sig till 31.3.2022.

Ekonomiskt utfall
Kostnaderna för Kommunala avtalsdelegationen uppgick år 2020 till 81 843,68 (76 208,44 2019)

Den allmänna ekonomiska utvecklingen och utvecklingen inom kommunförbundets område

Den allmänna ekonomiska utvecklingen

Översikten begränsas till den kommunala ekonomin för kommunerna i landskapet Åland.

Inkomstskatt

Även om utfallet från skatteår 2019 vad något bättre än för de två föregående skatteåren så är utvecklingen av skattebasen på Åland fortsättningsvis svagare än i riket.

	2018	2019	förändring 2018-2019
	Skattepliktiga förvärvsinkomster e	Skattepliktiga förvärvsinkomster e	%
Åland	784 337 024,00	806 759 822,00	2,86
Riket	132 657 494 362,00	136 909 773 025,00	3,21
å/r %	*0,591 %*	*0,589 %*	
	2018	**2019**	**förändring 2016-2019**
	Debitterad kommunalskatt e	**Debitterad kommunalskatt e**	**%**
	94 220 132	96 302 244	2,21

Det som långsiktigt är mera oroväckande är att utvecklingen av den åländska skattebasen är kännbart svagare än hela landets utveckling för skatteåren 2016 - 2019.

6.01 Inkomster per region efter Skattår, Variabel, Region och Uppgifter

		Totalt Summa, euro	Jfr år -1	Jfr år -1 %	Åland Summa, euro	Jfr år -1	Jfr år -1 %	*Åland / Riket*
2014	4 - Förvärvsinkomster totalt	122 519 920 905,00			728 715 759,00			*0,5948 %*
2015	4 - Förvärvsinkomster totalt	124 398 606 861,00	1 878 685 956,00	1,53 %	740 539 427,00	11 823 668,00	1,62 %	*0,5953 %*
2016	4 - Förvärvsinkomster totalt	126 670 539 146,00	2 271 932 285,00	1,83 %	755 973 876,00	15 434 449,00	2,08 %	*0,5968 %*
2017	4 - Förvärvsinkomster totalt	128 871 871 525,00	2 201 332 379,00	1,74 %	766 002 609,00	10 028 733,00	1,33 %	*0,5944 %*
2018	4 - Förvärvsinkomster totalt	132 657 494 362,00	3 785 622 837,00	2,94 %	784 337 024,00	18 334 415,00	2,39 %	*0,5912 %*
2019	4 - Förvärvsinkomster totalt	136 909 773 025,00	4 252 278 663,00	3,21 %	806 759 822,00	22 422 798,00	2,86 %	*0,5893 %*

Tabellen ovan som är hämtad från Skatteförvaltningens statistikdatabas visar totala förvärvsinkomster per slutförd beskattning 2014 – 2019. Från och med 2017 har Ålands förvärvsinkomster ökat mindre än rikets motsvarande.

		Åland
2016	Skattepliktiga förvärvsinkomster e	755 973 876
2017	Skattepliktiga förvärvsinkomster e	766 002 609
2018	Skattepliktiga förvärvsinkomster e	784 337 024
2019	Skattepliktiga förvärvsinkomster e	806 759 822

		Åland	Reell skattegrad
2016	Debitterad kommunalskatt e	96 045 258	12,70 %
2017	Debitterad kommunalskatt e	92 949 028	12,13 %
2018	Debitterad kommunalskatt e	94 220 132	12,01 %
2019	Debitterad kommunalskatt e	96 302 244	11,94 %

Den debiterade kommunalskatten, som kommer kommunerna till del, har under perioden 2016 – 2019 knappt ökat alls.

Också den reella skattegraden har, trots den etablerade uppfattningen som frekvent delges på insändarsidor och i talarstolar, har minskat under perioden 2016 – 2019

Fastighetsskatter

Den kraftiga förhöjningen av beskattningsvärden för mark som lyder under allmän fastighetsskatt mellan åren 2017 och 2018 inverkar fortfarande och illustreras av bifogade bild. Som följd av markägarnas agerande har värdet på mark som lyder under allmän fastighetsskatt i landskapet ändå minskat från toppnoteringen 2018 som följde på Skatteförvaltningens registergenomgång.

2.2 Kalkylenliga fastighetsbeskattningsuppgifter enligt fastighetsskattesats efter År. 21 - Åland, 1.2.1 Allmän fastighetsskatt % (mark), Värde, euro.

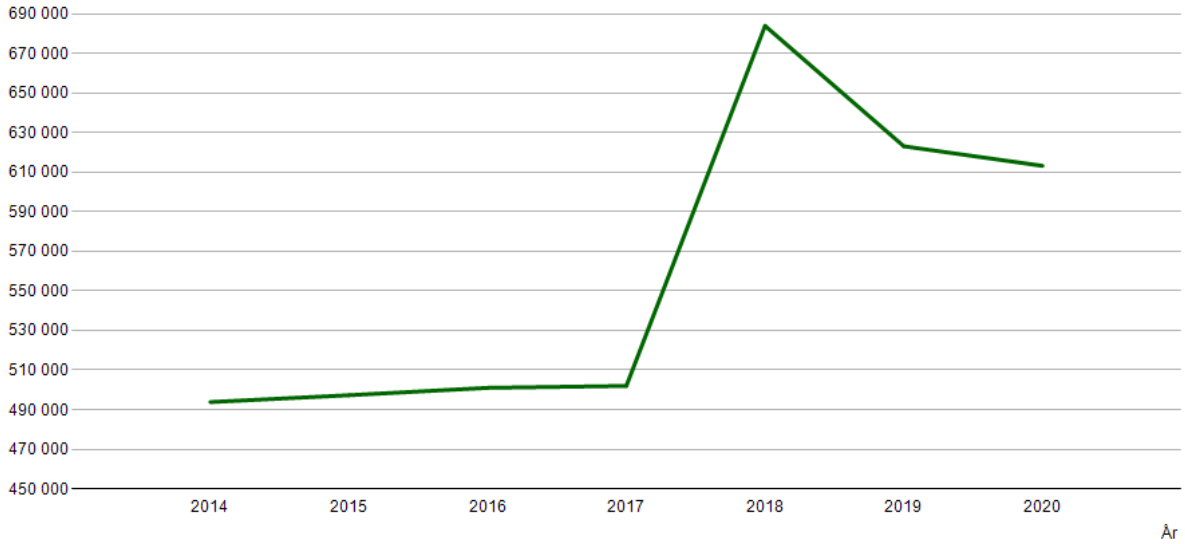

Källa: Skatteförvaltningen

(kalkylmässiga beskattningsvärden för mark som lyder under allmän fastighetsskatt i landskapet Åland 2014 – 2020)

Samfundsbeskattning
Vissa oklarheter kvarstår när det gäller grunderna för fördelning av samfundsskatteintäkter från flerkommunssamfund- och koncerner där fördelningen av samfundsskatt mellan enskilda kommuner grundar sig på den officiella arbetsställesstatistiken.

Den arbetsgrupp som tillsattes på initiativ av Ålands kommunförbund har under 2020 överlämnat en slutrapport som ringar in problemen och diskuterar åtgärder.

Slutrapporten ger inga klara rekommendationer kring ändringar av fördelningsgrunderna och konstaterar att mycket av de upplevda problemen grundar sig i beskattningspraxis, dynamiken i näringsbeskattningen och i hur t.ex. beskattningen beaktar statistik över arbetsställen. Informationsläget kan fortsättningsvis förbättras inte minst när det gäller uppbörden av förskottskatt från företag i landskapet, information som kunde tjäna som förvarning om kommande ökningar eller minskningar i skatteintäkterna.

Landskapsandelar

Som följd av de senaste årens kostnadsutveckling i kommunerna har Ålands kommunförbund under 2020 vid upprepade tillfällen lyft frågan om nivån på landskapsandelarna, men även hur landskapsandelarna utvecklats i förhållande till kommunernas verkliga driftskostnader.

Frågan var föremål för ingående behandling vid samråd 18.9.2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Basbelopp grundskolan (e)	11 665,00	11 665,00	11 750,49	11 758,26	11 587,29	11 692,20
Årlig ändring		0,00 %	0,73 %	0,07 %	-1,45 %	0,91 %
2015-2020						0,2 %
	2015	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
KPI (INDEX)	100	100,6	102,3	103,6	104,4	104
Årlig ändring		0,60 %	1,69 %	1,27 %	0,77 %	-0,38 %
2015-2020						4,0 %
	2015	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Kommunernas verksamhetsbidrag (1000 e)	- 125 610,00	- 127 910,00	- 129 801,00	- 136 898,00	- 142 332,00	
		1,83 %	1,48 %	5,47 %	3,97 %	

Ålands kommunförbund kan konstatera att nuvarande kommunala basprisindex inte verkar reagera på kostnadsutvecklingen i kommunerna, utan endast på de index som indexet i sin tur består av.

Ålands Landskapsregering har tillsammans med ÅSUB lovat tydliggöra grunderna för hur prisindexet räknas ut. Justeringen av landskapsandelarna grundar sig i 15 § LL om Landskapsandelar och definierar inte närmare vad som avses med ”kostnadsnivån”.

Ålands landskapsregering beviljade genom tilläggsbudget 3 /2020 kommunerna drygt 5 me extra landskapsandelar för befarade merkostnader för Covid-19.

Kostnadsutvecklingen i kommunerna

De åländska kommunernas enskilt största problem för närvarande är kostnadsutvecklingen inom all serviceproduktion.

Nettodriftskostnaderna har mellan 2015 och 2019 ökat med närmare 18 me eller drygt 13 %.

Kommunernas nettodriftskostnader, 1 000 euro efter år, uppgiftsklass och kommun

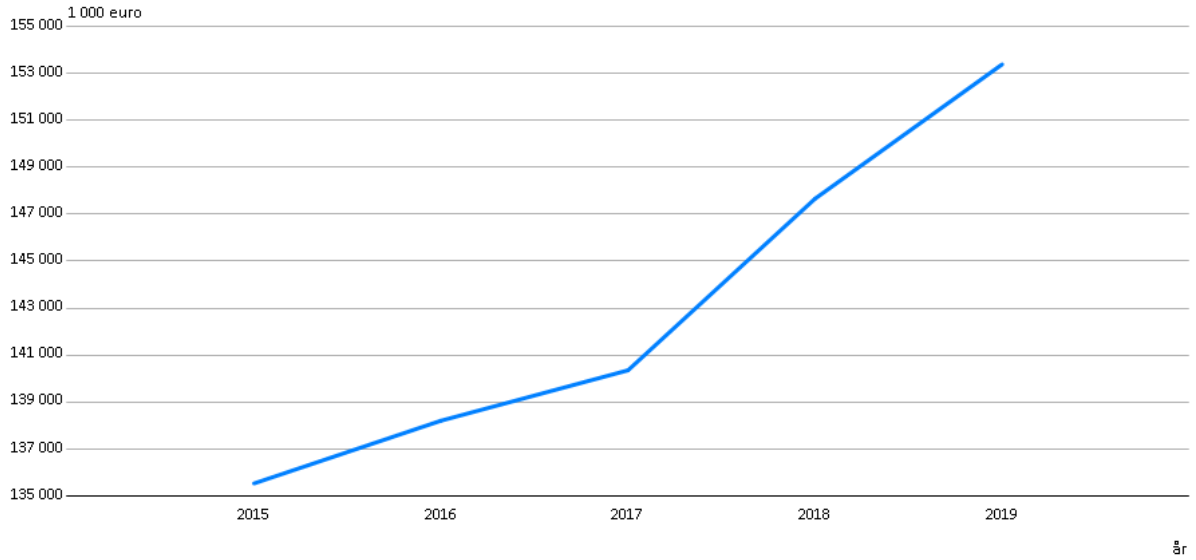

Källa: Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB)

Trycket på den kommunala äldreomsorgen har tilltagit under senare år som följd av förändringar i åldersstrukturen.

Mellan åren 2009 och 2018 har befolkningen i åldersgruppen 65 – 74 år ökat med närmare 1200 personer eller med 45 %.

		ÅLAND	*2009*		*ÅLAND*	2018		**2009 - 2018 FÖRÄNDRING**			
åldersintervall		**Män**	**Kvinnor**	**TOTALT**	**Män**	**Kvinnor**	**TOTALT**	**Män**	**Kvinnor**	**TOTALT**	TOTALT %
0	6	1105	974	2079	1158	1090	2248	53	116	169	8 %
7	15	1473	1406	2879	1563	1466	3029	90	60	150	5 %
16	64	8977	8866	17843	9044	8848	17892	67	-18	49	0 %
65	74	1342	1283	2625	1856	1959	3815	514	676	1190	45 %
75	84	708	892	1600	955	1040	1995	247	148	395	25 %
85	+	202	506	708	294	516	810	92	10	102	14 %
TOTALT		13807	13927	**27734**	14870	14919	**29789**	1063	992	2055	7 %

Kostnadsökningen förklaras inte enbart med ökad efterfrågan på tjänster från äldre

Bryter man ner förändringen i nettokostnader mellan 2015 och 2019 enligt den statistik som ÅSUB tillhandhåller så har följande kategorier ökat mest

Kommunernas nettodriftskostnader, 1 000 euro efter år, uppgiftsklass och kommun							
Kategori	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2015-2019**	**2015-2020 %**
Stödtjänster	- 867	- 2 131	3 668	4 059	5 214	6 081	- 701
Bo.service för äldre med heldygnsoms.	10 344	13 384	13 047	13 653	13 839	3 495	34
Annan service för handikappade	4 161	6 118	5 848	5 941	6 748	2 587	62
Grundskola	38 394	38 998	37 868	38 818	40 168	1 774	5
Trafikleder	3 767	4 420	4 633	4 659	5 308	1 541	41
Bo.service för handikapp. m. heldygnsoms.	7 606	8 274	8 400	9 048	9 141	1 535	20
Övrig barndagvård	2 765	4 101	4 046	4 649	4 262	1 497	54
Öppenvårdstjänster inom barnskyddet	542	1 236	1 339	1 582	1 786	1 244	230
Barnomsorg i daghem	19 389	20 195	19 002	19 603	20 619	1 230	6

Kategorin stödtjänster kan inbegripa allt från fastighetsskötsel, städning och köksfunktioner till vissa förvaltningsuppgifter, och denna ökning uppvägs helt säkert av minskningar inom andra statistikkategorier.

Med undantag för trafikleder så är det socialsektorns olika kategorier, grundskolan och barnomsorgen som står för de största ökningarna i euro.

Problemet är emellertid helheten, och i synnerhet det faktum att verksamhetskostnaderna under de tre senaste boksluten ökat betydligt snabbare än de finansiella intäkterna.

För att illustrera detta har 2015 års sammanlagda bokslut för kommunerna fått utgöra bas för ett index där verksamhetsbidraget 2015 = 100 och Finansiell intäkterna 2015 (skatteintäkter + landskapsandelar) = 100

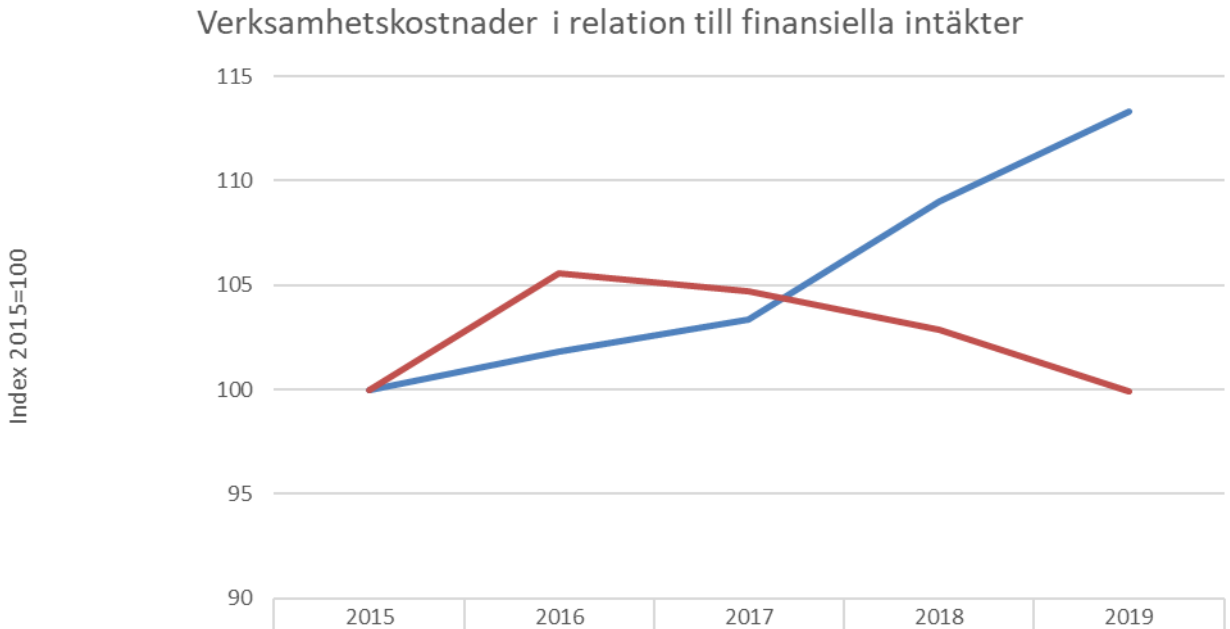

	2015	2016	2017	2018	2019
Verksamhetsbidrag	100	102	103	109	113
Finansiella intäkter	100	106	105	103	100

Av grafen framgår kostnadsökningen, samt det faktum att totala finansiella intäkter år 2019 låg kvar på samma nivå som 2015.

Kompensationer för ingrepp i kommunalbeskattningen

Ålands kommunförbund har vid upprepade tillfällen under senare år påpekat att alla utökningar av avdrag, oberoende om dessa är riksavdrag eller landskapsavdrag, skall kompenseras.

En svårighet för kommunerna är att i förhållande till Ålands Landskapsregering få gehör för **att också den kumulativa effekten av tidigare års avdragsförändringar måste beaktas**, inte endast de senast föreslagna förändringarna i avdrag och skatteskalor.

Kompenseras inte de åtgärder som urholkar kommunernas skattekraft kommer detta att leda till att det över tid inte finns förutsättningar för att bedriva lagstadgad verksamhet i kommunerna.

I rikets kommunallags 3.kap regleras kommunekonomiprogrammet, där staten och kommunerna skall överenskomma om förändringar som rör kommunalekonomin och finansieringen av kommunernas uppgifter, detta för att ha en gemensam utgångspunkt för hur den offentliga ekonomin utvecklas.

Mot bakgrund av hur samrådsförfarandet på mellan de åländska kommunerna och Landskapsregeringen har fungerat under perioden 2014 – 2020 bör Ålands kommunförbund arbeta för att åstadkomma ett motsvarande förfarande, där målet bör vara långsiktiga och gemensamma överenskommelser kring hur den offentliga ekonomin på Åland skall utvecklas, och hur finansieringen av lagstadgade uppgifter skall kunna garanteras.

Förfarandet kan lämpligen regleras i den nya kommunallag som sittande landskapsregering har för avsikt att ta fram.

Det förväntade budgetutfallet 2020

De budgeter som antogs inför 2019 visade ett sammanlagt underskott i den kommunala ekonomin om ca 6,5 me

Tabell 1. Jämförelse av kommunernas bokslut 2017–2018 och budgeter 2017–2020

	2017		2018		2019	2020
	Budget	Bokslut	Budget	Bokslut	Budget	Budget
Verksamhetsintäkter, 1 000 euro	60 842	33 631	59 797	34 197	61 561	67 081
Verksamhetskostnader, 1 000 euro	-196 845	-163 432	-197 250	-171 095	-203 894	-215 212
Verksamhetsbidrag, 1 000 euro	-136 002	-129 801	-137 455	-136 898	-142 335	-148 131
Verks.intäkter/verks.kostnader, procent	30,9	20,6	30,3	20,0	30,2	31,2
Skatteintäkter, 1 000 euro	108 471	111 662	110 340	106 837	116 701	117 414
Landskapsandelar, 1 000 euro	36 768	37 146	34 555	39 303	34 932	34 893
Årsbidrag, 1 000 euro	9 791	19 852	8 088	10 157	10 033	5 131
Årsbidrag, procent	4,8	10,9	4,0	5,6	4,7	2,3
Årsbidrag, procent av avskrivningarna	91	193	71	96	83	43
Årsbidrag, euro per invånare	336	673	275	341	337	172
Räkenskapsperiodens resultat, 1 000 euro	-850	9 541	-3 097	-419	-1 859	-6 563
Investeringar, 1 000 euro	-17 817	-11 238	-21 308	-18 903	-26 929	-29 457
Nettoinvesteringar, 1 000 euro	-13 547	-7 997	-17 655	-13 633	-24 443	-25 153
Ink.finansiering av investeringar, procent	72	248	46	75	41	20
Skatteprocent	17,60	17,60	17,51	17,51	17,38	17,44

Not: Budgeten inkluderar interna poster

Ålands statistik- och utredningsbyrå

Det är i skrivande stund för tidigt att säga hur utfallet av 2020 års bokslut i kommunerna ser ut, men sannolikt kommer de extra landskapsandelarna att minska underskottet jämför med budget.

Emellertid har kommunerna har också för 2020 budgeterat skatteintäkterna mycket högt jämför med det sannolika utfallet under senare år.

Totala skatteintäkter om **117,4 me** att jämföra med det **faktiska utfallet under 2020 om 111,9 me.**

		Åland	
Verksamhetsinkomster		67 081	100 %
Verksamhetskostnader	-	215 212	100 %
Verksamhetsbidrag	-	148 131	100 %
Skatteinkomster		111 915	95 %
-kommunalskatt		98 163	95 %
-fastighetsskatt		2 948	86 %
-samfundsskatt		10 299	97 %
-övriga skatteinkomster		505	104 %
Landskapsandelar		39 900	100 %
Finansiella intäkter och kostnader		959	100 %
Årsbidrag		4 643	90 %
Avskrivningar	-	11 882	100 %
Bokslutsdispositioner		190	100 %
Räkenskapsperiodens resultat	-	7 049	108 %

Den förenklade resultaträkningen ovan bygger på *kommunernas fastställda budgeter för 2020* och beaktar faktiska skatteintäkter enligt redovisning samt landskapsandelar enligt utanordningsspecifikationer inklusive extra landskapsandelar om 5 me som beviljades i tilläggsbudget 3/2020.

Den faktiska nivån på underskottet är i högsta grad beroende av hur driftskostnaderna fallit ut i förhållande till budget.

Det budgeterade verksamhetsbidraget ger utrymme för en kostnadsökning om drygt 4% jämfört med 2019 års bokslut, vilket är i linje med de senaste årens kostnadsökningstakt.

Tack vare extra landskapsandelar kan det totala årsbidraget för bokslut 2020 bli positivt medan resultatet med stor sannolikhet är negativt men möjligen något bättre än de – 6,5 me som budgeterats.

Skuldsättningen och kommunerna långsiktiga bärkraft.

Kommunernas skuldsättning kan mätas enligt kommunens egen balansräkning eller enligt kommunkoncernens balansräkning. En betydande del av de åländska kommunernas skuldsättning finns i kommunkoncernerna, trots att endast tre kommuner i dagsläget redovisar koncernbalansräkningar.

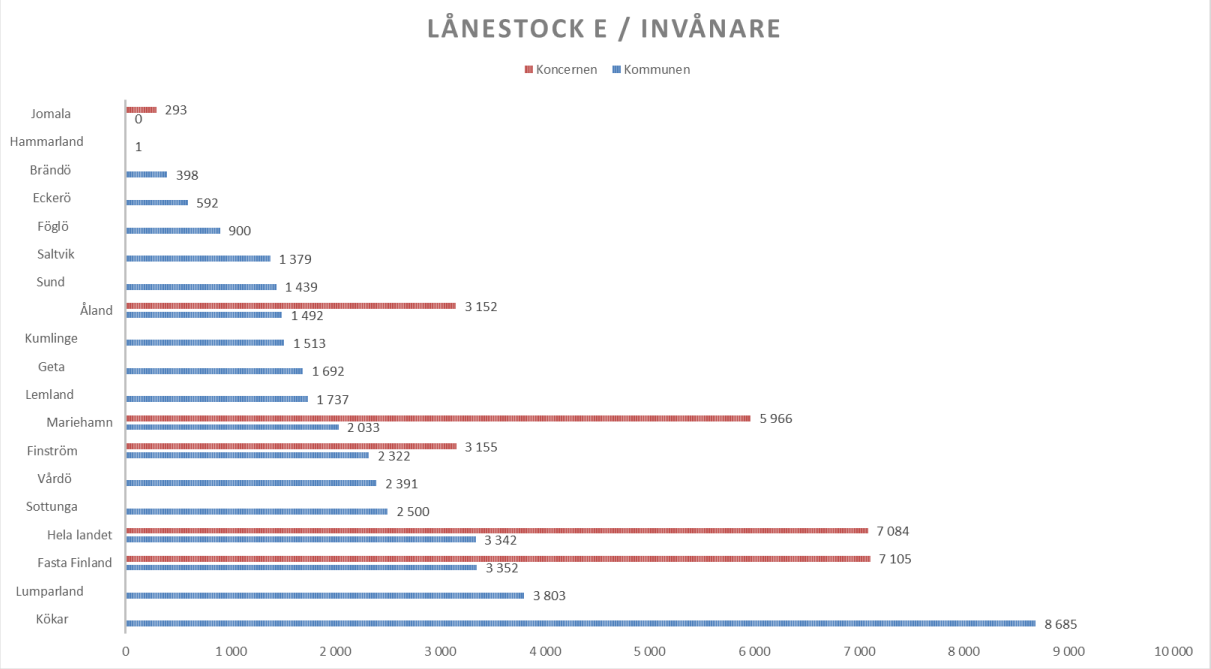

Kassamedel / invånare är ett mått på kommunens förmåga att hantera ekonomiska utmaningar på kort eller medellång sikt.

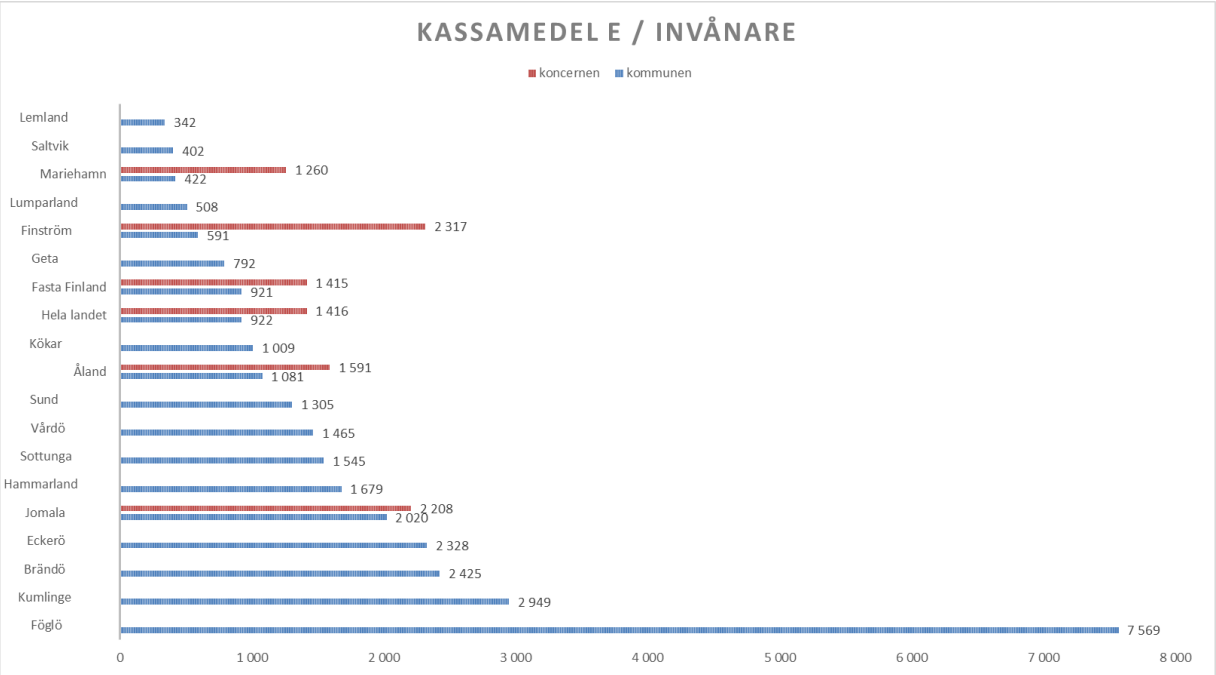

Kommunens eller koncernens ackumulerade över / underskott från tidigare räkenskapsperioder enligt balansräkningen utslaget per invånare är ett mått på kommunen ekonomiska bärkraft på något längre sikt

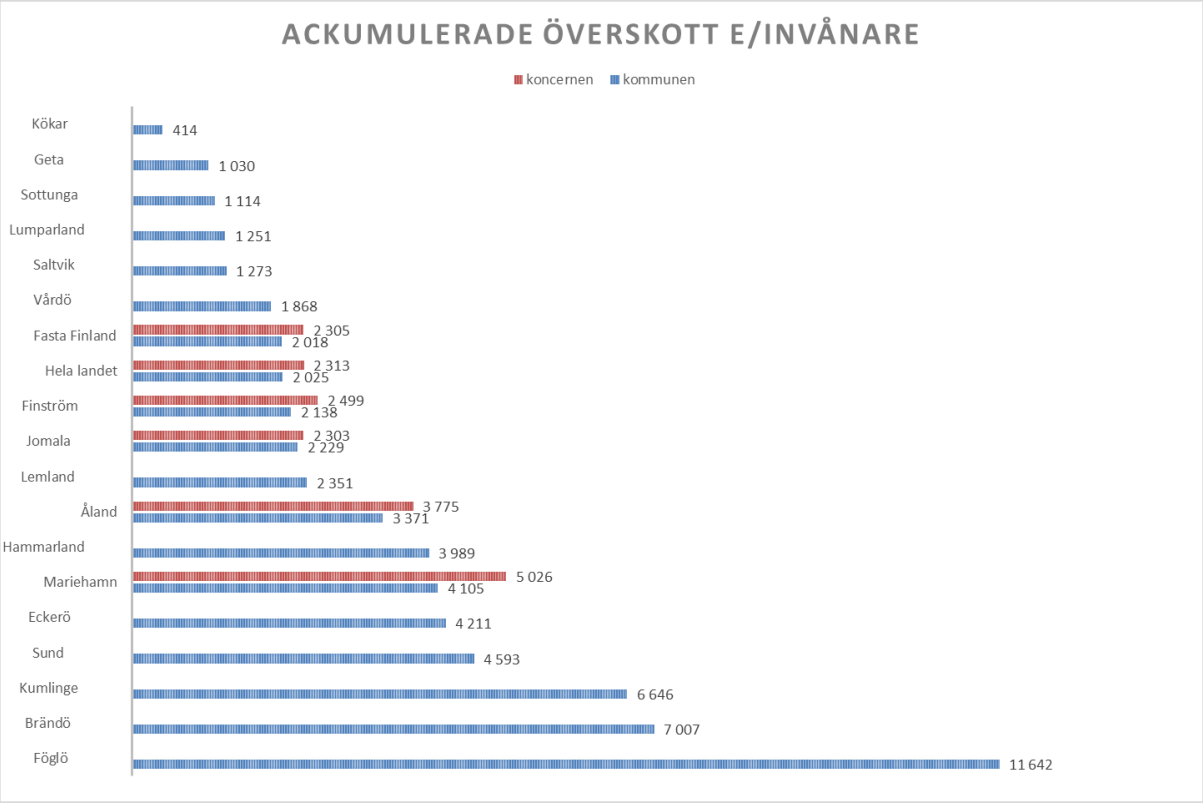

Förändringar i finansieringen av offentliga sektorn på Åland

Finansieringen av Landskapet Åland står inför förändraringar i och med den nya självstyrelselag vars ekonomiska del nyligen stadfästs.

Det nya ekonomiska systemet kommer inte att slå fullt ut innan 2021 års skatteintäkter och andra mätare som ligger till grund för landskapets finansiering kan utvärderas.

1.1.3. Kommunförbundets personal

Genomsnittliga antalet anställda

	2020-12-31	2019-12-31
Personal	1,33	1,00
Totalt	**1,33**	**1,00**

1.1.4. Bedömning av de viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna samt andra faktorer som inverkar på verksamhetens utveckling

Ålands kommunförbund existerar med stöd av Kommunallag för Landskapet Åland (1997:72) 13.kap.

Verksamhetens omfattning har minskat till vad som torde vara att minimum med hänsyn till de resurser som krävs för att upprätthålla en nödvändig nivå på intressebevakning, vissa sakkunnigtjänster och viss utbildningsverksamhet.

Beroende på hur kommunstrukturen på Åland kommer att förändras under de närmaste åren, och om detta verkställs så att kommunallagen för Landskapet Åland ändras så finns det en uppenbar risk för att kommunalförbundet ställning och status kan komma att förändras.

Ytterst är det upp till medlemskommunerna att utveckla Ålands kommunförbund och dess verksamhet.

På grund av den nuvarande verksamhetens litenhet är mycket av kompetensen i förbundet knutet till enskild person, och det gör verksamheten sårbar för personbyten, sjukfrånvaro osv.

Förbundets ekonomiska förvaltning sköts sedan 1.1.2016 av Nova Alandia Ab.

1.1.5. Miljöfaktorer

Ålands kommunförbund är beroende av miljöfaktorer i samma utsträckning som medlemskommunerna och den offentliga sektorn i övrigt.

1.1.6. Redogörelse för hur kommunförbundets interna kontroll har ordnats

Med hänsyn till verksamhetens blygsamma omfattning har den interna kontrollen organiserats på det sätt som är möjligt.

Löpande betalningar m.m. sköts av Nova Alandia Ab enligt avtal, utbetalningar attesteras digitalt av förbundsdirektören och förbundsstyrelsen hålls regelbundet underrättad om förbundets ekonomiska ställning.

Förbundets revisorer har rätt att få information från Nova Alandia Ab om förbundets ekonomiska transaktioner.

Förbundsstyrelsens ordförande skall godkänna sådana utgifter som rör förbundsdirektören.

1.1.7. *Räkenskapsperiodens resultat och finansieringen av verksamheten*

RESULTATRÄKNING 1000 €	01-01-2020 31-12-2020	01-01-2019 31-12-2019
Verksamhetens intäkter		
Försäljningsintäkter	225	211
Understöd och bidrag		-
Verksamhetens intäkter	**225**	**211**
Verksamhetens kostnader		
Personalkostnader		
Löner och arvoden	- 103	- 88
Lönebikostnader		
Pensionskostnader	- 20	- 19
Övriga lönebikostnader	- 2	- 1
Personalkostnader	- 125	- 108
Köp av tjänster	- 90	- 91
Material, förnödenheter, varor	- 4	- 6
Övriga verksamhetskostnader	- 6	- 6
Verksamhetens kostnader	**- 225**	**- 211**
Verksamhetsbidrag	**-**	**-**
Finansiella intäkter och kostnader		
Ränteintäkter	-	-
Finansiella intäkter och kostnader	-	-
Årsbidrag	**-**	**-**
Räkenskapsperiodens över / underskott	**-**	**-**

Finansieringsanalys 1000 €

	01-01-2020 31-12-2020	01-01-2019 31-12-2019
Den egentliga verksamhetens och investeringarnas kassaflöde		
Internt tillförda medel		
Årsbidrag		
Nettokassaflöde för den egentliga verksamheten och investeringarna		
Investeringarnas kassaflöde		
Investeringar i övriga placeringar		
Investeringarnas kassaflöde		
Finansieringens kassaflöde		
Förändringar av eget kapital		
Övriga förändringar av likviditeten		
Förändringar av kortfristiga fordringar	- 5	- 3
Förändringar av räntefria kort- och långfristiga skulder	19	- 5
Finansieringens nettokassaflöde	**14**	**- 8**
Förändringar av kassamedel	**14**	**- 8**
Förändring av kassamedel		
Kassamedel 31.12.	51	37
Kassamedel 1.1.	37	45

1.2 Den finansiella ställningen och förändringar i den

1000e

Balansräkning	31-12-2020	31-12-2019
AKTIVA		
BESTÅENDE AKTIVA		
Placeringar		
Övriga aktier och andelar	-	0
Placeringar	-	0
Bestående aktiva	-	0
Rörliga aktiva		
Fordringar		
Kortfristiga		
Kundfordringar	11	5
Övriga fordringarr	4	5
Resultatregleringar	0	0
Kortfristiga	15	10
Fordringar		
Kassa och Bank	51	37
Rörliga aktiva	66	47
AKTIVA	66	47

	31-12-2020	31-12-2019
PASSIVA		
EGET KAPITAL		
Räkenskapsperiodens resultat	-	-
EGET KAPITAL	-	-
FRÄMMANDE KAPITAL		
Kortfristigt		
Skulder till leverantörer	41	24
Övriga skulder	6	5
Resultatregleringar	18	19
Kortfristigt	66	47
FRÄMMANDE KAPITAL	66	47
PASSIVA	66	47

1.3 De viktigaste noterna

Ålands Kommunförbund k.f.

NOTER RESULTATRÄKNING

1 Övriga verksamhetskostnader

	2020-12-31	2019-12-31
Lokalhyra	6 000,00	6 000,00
Hyra för möteslokaler	205,95	193,55
Övriga utgifter	199,05	170,41
Totalt	6 405,00	6 363,96

NOTER BALANSRÄKNING

2 Fordringar

2.1 Kortfristiga fordringar

	2020-12-31	2019-12-31
Försäljningsfordringar		
Fordring till kommunerna	11 293,32	5 161,11
Övriga fordringar	3 802,87	4 834,48
Resultatregleringar	238,00	205,44
Totalt	15 334,19	10 201,03

3 Främmande kapital

3.1 Kortfristigt främmande kapital

	2020-12-31	2019-12-31
Skuld till Mariehamns stad	4 462,82	0,00
Skuld till kommunerna	35 616,45	20 562,07
Leverantörsskulder	1 234,05	3 072,50
Övriga skulder	6 217,86	4 678,46
Resultatregleringar	18 422,06	18 618,33
Totalt	65 953,24	46 931,36

NOTER ANGÅENDE PERSONALEN OCH MEDLEMMAR AV FÖRVALTNINGSORGAN

Genomsnittliga antalet anställda

	2020-12-31	2019-12-31
Personal	1,33	1,00
Totalt	**1,33**	**1,00**

1.4 Behandling av räkenskapsperiodens resultat och åtgärder för att balansera ekonomin

Räkenskapsperiodens resultat uppgår till 0,00 € efter att medlemskommunernas andelar återbärs i enlighet med skrivningar i grundavtalet för Ålands Kommunförbund och föranleder därmed inga ytterligare åtgärder

Eftersom Ålands kommunförbund inte har ett grundkapital eller ackumulerade överskott/ underskott från tidigare år i balansräkningen ske balanseringen av räkenskapsperiodens underskott eller överskott mot skulder eller fordringar i balansräkningen.

2 Budgetutfallet

BUDGETJÄMFÖRELSE 1000 €

	Bokslut 2020	Budget 2020	ändring	Budget 2020	Avvikelse 1000 e	%
ÅKF TOTALT				ink ändringar		
Ordinarie verksamhet						
Verksamhetens intäkter	225	252		263	-38	86 %
Betalningsandel inkl KAD	**207**	247		247	-40	84 %
Övriga försäljningsintäkt	**18**	5	11	16	2	113 %
Övriga intäkter		0		0		
Verksamhetens kostnader	**-225**	-252		-252	27	89 %
Personalkostn inkl arvode	**-125**	-118	-9	-127	2	98 %
Köp av tjänster	**-14**	-40	-2	-42	28	33 %
Material, förnödenh o dyl	**-4**	-3		-3	-1	131 %
Övriga kostnader	**-6**	-6		-6	0	100 %
Avtalsdelegationen KAD	**-76**	-85		-85	9	89 %
Verksamhetsbidrag	**0**	0		0	0	
Ränteintäkter	**0**	0		0		
Årsbidrag	**0**	0		0		
Räkenskapsperiodens resultat	**0**	0		0		

Ålands Kommunförbund k.f.

RESULTATRÄKNING

	Not	01.01.2020 2020-12-31	01.01.2019 2019-12-31
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Försäljningsintäkter		225 019,33	210 827,06
SA VERKSAMHETENS INTÄKTER		**225 019,33**	**210 827,06**
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Personalkostnader			
Löner och arvoden		-102 512,43	-87 507,36
Lönebikostnader			
Pensionskostnader		-20 349,29	-19 105,28
Övriga lönebikostnader		-1 861,07	-1 393,82
Personalkostnader totalt		-124 722,79	-108 006,46
Köp av tjänster		-90 097,11	-90 779,57
Material, förnödenheter och varor		-3 781,89	-5 687,68
Övriga verksamhetskostnader	1	-6 405,00	-6 363,96
VERKSAMHETSBIDRAG		**12,54**	**-10,61**
Finansiella intäkter och kostnader			
Ränteintäkter		13,99	13,67
Räntekostnader och övriga finansiella kostnader		-26,53	-3,06
Finansiella intäkter och kostnader totalt		-12,54	10,61
ÅRSBIDRAG			
RÄKENSKAPSPERIODENS UNDERSKOTT		**0,00**	**0,00**

Ålands Kommunförbund k.f.

FINANSIERINGSKALKYL	2020-12-31	2019-12-31
Finansieringens kassaflöde		
Förändringar av eget kapital		
Övriga förändringar av likviditeten		
Förändringar av kortfristiga fordringar	-5 133,16	-2 661,35
Förändringar av räntefria kort- och långfristiga skulder	19 021,88	-5 203,09
Finansieringens nettokassaflöde	**13 888,72**	**-7 864,44**
Förändring av kassamedel	**13 888,72**	**-7 864,44**
Förändring av kassamedel		
Kassamedel 31.12	50 594,05	36 705,33
Kassamedel 01.01	36 705,33	44 569,77
	13 888,72	**-7 864,44**

Ålands Kommunförbund k.f.

BALANSRÄKNING

	Not	2020-12-31	2019-12-31
AKTIVA			
BESTÅENDE AKTIVA			
Placeringar			
Övriga aktier och andelar		25,00	25,00
Placeringar totalt		**25,00**	**25,00**
BESTÅENDE AKTIVA TOTALT		**25,00**	**25,00**
RÖRLIGA AKTIVA			
Fordringar			
Kortfristiga	2		
Kundfordringar		11 293,32	5 161,11
Övriga fordringar		3 802,87	4 834,48
Resultatregleringar		238,00	205,44
Kortfristiga totalt		**15 334,19**	**10 201,03**
Fordringar totalt		**15 334,19**	**10 201,03**
Kassa och bank		**50 594,05**	**36 705,33**
RÖRLIGA AKTIVA TOTALT		**65 928,24**	**46 906,36**
AKTIVA TOTALT		**65 953,24**	**46 931,36**

Ålands Kommunförbund k.f.

BALANSRÄKNING

	Not	2020-12-31	2019-12-31
PASSIVA			
EGET KAPITAL			
Räkenskapsperiodens överskott		0,00	0,00
EGET KAPITAL TOTALT		**0,00**	**0,00**
FRÄMMANDE KAPITAL			
Kortfristigt	3		
Skulder till leverantörer		41 313,32	23 634,57
Övriga skulder		6 217,86	4 678,46
Resultatregleringar		18 422,06	18 618,33
Kortfristigt totalt		**65 953,24**	**46 931,36**
FRÄMMANDE KAPITAL TOTALT		**65 953,24**	**46 931,36**
PASSIVA TOTALT		**65 953,24**	**46 931,36**

Ålands Kommunförbund
1449974-6
Räkenskapsår 01.01.2020 - 31.12.2020
Period 01.01.2020 - 31.12.2020

Resultaträkning

Utskrivet 05.03.2021
Senaste vernr A 95 B 57 C 57 D 126 E 131 H 36

	Period	Ackumulerat	Period fg år
VERKSAMHETSINTÄKTER			
Försäljningsintäkter			
Ersättningar av kommuner			
3101 Kommunandel Brändö	4 605,98	4 605,98	4 430,12
3102 Kommunandel Eckerö	8 644,81	8 644,81	8 479,45
3103 Kommunandel Finström	24 825,31	24 825,31	24 609,81
3104 Kommunandel Föglö	5 120,29	5 120,29	5 287,41
3105 Kommunandel Geta	4 141,11	4 141,11	4 235,70
3106 Kommunandel Hammarland	14 138,27	14 138,27	14 023,40
3107 Kommunandel Jomala	51 751,48	51 751,48	49 867,56
3108 Kommunandel Kumlinge	3 037,86	3 037,86	2 939,05
3109 Kommunandel Kökar	2 148,61	2 148,61	2 112,47
3110 Kommunandel Lemland	20 092,40	20 092,40	19 381,35
3111 Kommunandel Lumparland	3 742,36	3 742,36	3 802,68
3112 Kommunandel Saltvik	18 476,11	18 476,11	18 073,23
3113 Kommunandel Sottunga	975,70	975,70	985,44
3114 Kommunandel Sund	9 664,85	9 664,85	9 384,84
3115 Kommunandel Vårdö	3 940,82	3 940,82	3 854,70
3116 Kommunandel Mariehamns stad	31 707,73	31 707,73	32 441,93
Summa Ersättningar av kommuner	207 013,69	207 013,69	203 909,14

	2020 TOTALT	2020 Åkf	2020 KAD	BUDGET TOTALT	UTFALL 2020	ÅTERBÄRING
Ersättningar av kommuner						
Kommunandel Brändö	5 547,17	4 267,45	1 279,73	5 547,17	4 605,98	941,19
Kommunandel Eckerö	10 402,83	7 989,12	2 413,71	10 402,83	8 644,81	1 758,02
Kommunandel Finström	29 881,80	22 968,47	6 913,33	29 881,80	24 825,31	5 056,49
Kommunandel Föglö	6 162,94	4 737,08	1 425,86	6 162,94	5 120,29	1 042,65
Kommunandel Geta	4 992,77	3 828,21	1 164,56	4 992,77	4 141,11	851,66
Kommunandel Hammarland	17 010,65	13 063,11	3 947,53	17 010,65	14 138,27	2 872,38
Kommunandel Jomala	62 147,12	47 809,63	14 337,49	62 147,12	51 751,48	10 395,64
Kommunandel Kumlinge	3 652,88	2 807,92	844,96	3 652,88	3 037,86	615,02
Kommunandel Kökar	2 592,47	1 991,36	601,11	2 592,47	2 148,61	443,86
Kommunandel Lemland	24 192,58	18 602,70	5 589,88	24 192,58	20 092,40	4 100,18
Kommunandel Lumparland	4 512,58	3 469,59	1 042,99	4 512,58	3 742,36	770,22
Kommunandel Saltvik	22 289,82	17 141,34	5 148,48	22 289,82	18 476,11	3 813,71
Kommunandel Sottunga	1 183,38	910,93	272,45	1 183,38	975,70	207,68
Kommunandel Sund	11 633,65	8 939,77	2 693,88	11 633,65	9 664,85	1 968,80
Kommunandel Vårdö	4 719,82	3 623,32	1 096,50	4 719,82	3 940,82	779,00
Kommunandel Mariehamns stad	36 170,55		36 170,55	36 170,55	31 707,73	4 462,82
Summa Ersättningar av kommuner	**247 093,00**	**162 150,00**	**84 943,00**	**247 093,00**	**207 013,69**	**40 079,31**

SKATTEFÖRVALTNINGEN UPPGIFTER OM REDOVISNINGEN ENLIGT DEBITERING **N181**

Kommuner SKATTEÅR 2019 2019

0,3034

0,2

Skatt, som skall betalas	30 684 507 027
Redovisade förv - och kap.inkomstskatt	30 535 737 532
Skatteåterbäring sammanlagt	2 989 628 614

Det redovisade beloppet rättas i november.

Enhet	Lands-kap	Kom-mun	Namn	Kommualsskatt	Förändring	Samfunds-skatteandel	Förändring	*	Förvärvsinkomster	**	Samfundsskatt	Totalt
LANK	21	035	Brändö	1 370 857	1,7 %	179 446	0,2 %	16,75	8 184 222	0,20	897 231	9 081 453
LANK	21	043	Eckerö	2 645 732	-2,4 %	185 608	16,2 %	18,50	14 301 255	0,20	928 038	15 229 293
LANK	21	060	Finström	8 089 631	2,5 %	421 796	-1,2 %	18,50	43 727 735	0,20	2 108 982	45 836 716
LANK	21	062	Föglö	1 442 134	3,6 %	265 662	-9,4 %	17,50	8 240 768	0,20	1 328 309	9 569 077
LANK	21	065	Geta	1 135 100	0,0 %	7 057	-22,0 %	18,50	6 135 673	0,20	35 283	6 170 956
LANK	21	076	Hammarland	4 125 733	-1,1 %	95 229	-14,4 %	17,25	23 917 292	0,20	476 143	24 393 435
LANK	21	170	Jomala	16 319 335	3,6 %	1 109 430	-6,1 %	16,50	98 905 063	0,20	5 547 152	104 452 215
LANK	21	295	Kumlinge	1 080 512	2,6 %	4 548	-24,9 %	18,50	5 840 605	0,20	22 738	5 863 343
LANK	21	318	Kökar	697 891	-3,4 %	4 352	-37,6 %	19,75	3 533 627	0,20	21 759	3 555 387
LANK	21	417	Lemland	6 206 268	2,5 %	87 867	-20,1 %	16,75	37 052 346	0,20	439 337	37 491 683
LANK	21	438	Lumparland	1 326 547	3,2 %	64 572	-7,9 %	19,50	6 802 807	0,20	322 858	7 125 665
LANK	21	478	Mariehamn	41 617 727	0,4 %	6 924 606	12,6 %	17,25	241 262 187	0,20	34 623 031	275 885 218
LANK	21	736	Saltvik	5 283 920	4,9 %	797 363	-2,7 %	18,00	29 355 113	0,20	3 986 816	33 341 930
LANK	21	766	Sottunga	311 761	4,9 %	12 900	-5,5 %	19,50	1 598 775	0,20	64 498	1 663 273
LANK	21	771	Sund	3 306 398	1,1 %	44 345	11,3 %	19,00	17 402 095	0,20	221 726	17 623 822
LANK	21	941	Vårdö	1 317 088	-1,5 %	21 246	4,9 %	17,25	7 635 292	0,20	106 228	7 741 520
				96 276 636					553 894 855		51 130 131	605 024 986

Skatteuppgifter enligt N181 för skatteår 2019

Befolkning efter kommun och år	
	2019
Brändö	445
Eckerö	952
Finström	2593
Föglö	531
Geta	496
Hammarland	1583
Jomala	5233
Kumlinge	314
Kökar	232
Lemland	2053
Lumparland	366
Saltvik	1849
Sottunga	88
Sund	1023
Vårdö	447
Mariehamn	11679
Åland	29884
Uppgifterna gäller 31.12. ifrågavarande år.	
Senaste uppdatering:	
20200324 09:00	
Källa:	
Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB)	
Kontaktperson:	
Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB) PB 1187 AX-22111 Mariehamn 018-25490 info@asub.ax	
Copyright	
Sort:	
Antal personer	

Ålands Kommunförbund k.f.

DATERING OCH UNDERSKRIFTER

Bokslutspåteckning

Jomala / 2021

Gun Holmström, ordförande

Sven-Anders Danielsson, viceordförande

Tage Eriksson

Lars Häggblom

Dorita Lindholm

Kennet Lundström

Rosa Salmén

Magnus Sandberg, förbundsdirektör

Revisorspåteckning

Över utförd revision har idag avgivits berättelse.

Jomala den / 2021

Robert Lindfors

Tage Silander

FÖRTECKNING ÖVER BOKFÖRINGSBÖCKERNA OCH VERIFIKATIONSSLAGEN SAMT FÖRVARINGSSÄTT

Använda bokföringsböcker

Balansbok	Separat inbunden
Verifikationslista	Elektroniskt
Huvudbok	Elektroniskt

Hjälpböcker

Kundreskontra	Elektroniskt
Leverantörsreskontra	Elektroniskt
Lönebokföring	På papper

Verifikationsslag och förvaringssätt

Huvudbokföringsverifikat (memorial- och bankverifikat)	A1 - A111	Pappersverifikat
Bokslutsverifikat	A112 - A117	Pappersverifikat
Periodisering	H1 - H68	Elektroniskt
Försäljningsfakturor	B1- B104	Elektroniskt
Kundinbetalning	C1-C108	Elektroniskt
Leverantörsfakturor	D1 - D202	Elektroniskt
Lev.betalningar	E1-E206	Elektroniskt

Bokföringsmaterialet som arkiveras i elektronisk form i enlighet med HIM:s beslut 47/1998 är sparat på företaget Nova Alandia Ab:s, som sköter företagets bokföring, server vilken är belägen i Mariehamn. Övrigt bokföringsmaterial förvaras i företagets alt. Novas Alandia Ab:s utrymmen.